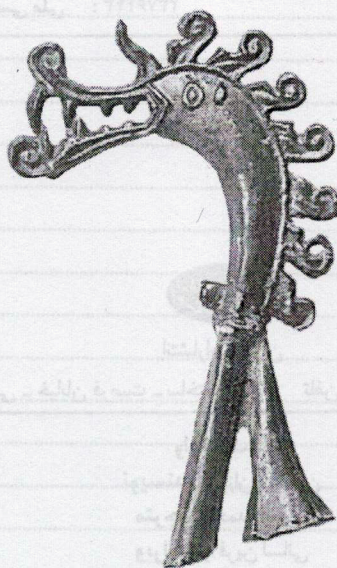

وایگینگ

نویسنده: سوزان مارگسون

مترجم: محمد آقاجری

ویراستار: فرین لسانی

فهرست

۵ مقدمه
۶ وایکینگ‌ها چه کسانی بودند؟
۹ سلاطین دریاها
۱۲ یک کشتی جنگی وایکینگ
۱۶ جنگجویان وایکینگ
۲۰ جنگ افزارها
۲۳ هراس افکنی در غرب
۲۶ به سمت شرق و سوریه
۳۰ کشف سرزمین‌های جدید
۳۴ یک دژ وایکینگ
۳۷ انواع کشتی‌ها
۴۱ بازرگانی در شرق و غرب
۴۵ پادشاهان و شهروندان
۴۸ زنان و کودکان
۵۱ خانه
۵۴ صرف غذا
۵۸ حیوانات وحشی و خیالی
۶۱ مزرعه داری
۶۴ سفر
۶۷ کارگاه‌ها
۷۰ نخ‌ریسی و بافندگی
۷۳ جواهرات
۷۹ بازی، آهنگ و داستان
۸۲ اسطوره‌ها و افسانه‌ها
۸۶ تدفین وایکینگ‌ها
۹۰ گنجینه‌های مدفون
۹۳ سنگ‌های منقوش بانوشته‌های رونی
۱۰۳ آیامی دانید؟
۱۰۵ پرسش و پاسخ
۱۰۷ شخصیت‌ها
۱۱۰ بیشتر بدانیم
۱۱۴ واژه نامه
۱۱۹ نمایه

مقدمه

دانایی، توانایی است

یادگیری علم و مطالعه تاریخ گذشتگان، در واقع استفاده از تجربیات همهٔ کسانی است که پیش از ما زندگی کرده و رنج و زحمتی را برای کسب تجربه، متحمل شده اند. ما با مطالعهٔ صحیح تاریخ و با استفادهٔ درست از علم در واقع با بهره‌گیری از تجربیات گذشتگان توانایی‌های خودمان را افزایش می‌دهیم و دنیایی زیبا، آرام و دلنشین را برای خود و دیگران مهیا خواهیم ساخت.

انتشارات سبزان با آماده سازی و گردآوری مجموعه‌های متنوع در شاخه‌های گوناگون علم و تاریخ تمدن ملل مختلف، سعی دارد از این طریق گامی هرچند کوچک، در جهت افزایش دانستنی‌ها و دانش نسل جوان بردارد و در حد وسع و توانایی خود بر معلومات آنها بیفزاید. جا دارد از کوشش نویسندگان و مترجمان گرانقدر که در آماده سازی این مجموعه ما را یاری کرده اند تشکر می‌نماییم و دست یاری به سوی همه کسانی دراز کنیم که می‌توانند در رشد و اعتلای این مجموعه به کمک ما بشتابند. بدون شک با گسترش حیطهٔ همکاری خود، سریع تر و بهتر به سر منزل مقصود خواهیم رسید.

وایکینگ‌ها چه کسانی بودند؟

طی سیزده سال، از سده هشتم تا یازدهم میلادی، وایکینگ‌ها جهان را آکنده از هراس کرده بودند. این جنگجویان و کاشفان به دنبال زمین، برده، طلا و نقره از سرزمین‌های خود در نروژ، سوئد و دانمارک راهی دریاها شدند. آنها به سراسر اروپا حمله ور شدند و تا بغداد و حتی آمریکا نیز رسیدند. سرعت و جسارت حمله‌های آنها غیرواقعی و افسانه‌ای بود. راهبان مسیحی درباره حملات خشونت بار وایکینگ‌ها به صومعه‌های ثروتمند و شهرها داستان‌های زیادی نوشته‌اند. از نظر آنها وایکینگ‌ها در واقع همان بربرهای وحشی بودند که از شمال به سمت جنوب سرازیر شده بودند. اما آنان بازرگانانی زیرک، دریانوردانی کاردان و صنعتگرانی ماهر به شمار می‌آمدند که سنت‌های کهن و ادبیات غنی در داستان‌هایشان جلوه گر بود و در جامعه‌ای می‌زیستند که در مقایسه با جوامع دیگر آزادتر، دموکراتیک‌تر و مردم سالار بود.

وایکینگ‌های خیالی

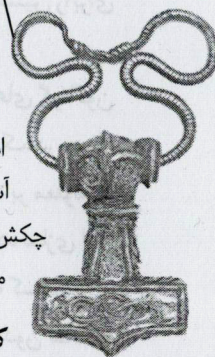
داستان‌های تخیلی فراوانی درباره وایکینگ‌ها وجود دارد که بسیاری از آنها نادرست است. در بسیاری از تصاویر، آنها را با کلاه‌هایی شاخ دار نشان می‌دهند، اما وایکینگ‌های حقیقی کلاه‌های آهنی یا چرمی گرد یا نوک دار بر سر می‌گذاشتند.

زنجیری که می‌شد با آن این چکش را به گردن آویخت.

چکش تور

وایکینگ‌ها به الهه‌ها و اساطیر گوناگونی اعتقاد داشتند. این چکش نقره‌ای، نشان رب النوع بزرگ تور است. گفته می‌شد تور سوار بر گردونه خود پهنه آسمان‌ها را درمی‌نوردید، مارهای غول آسا را با چکش خویش نابود می‌ساخت و صاعقه و تندر پدید می‌آورد.

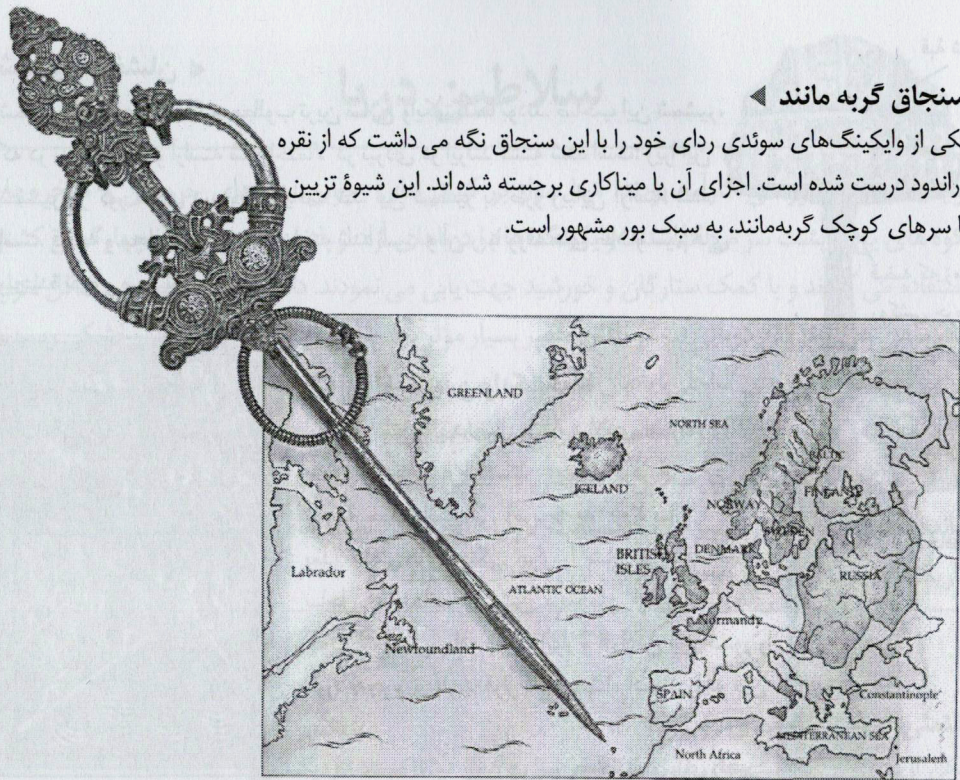
کشتی هراس آور

وایکینگ‌ها اغلب شکل حیوانات هراسناکی را بر بدنه کشتی‌های خود کنده کاری می‌کردند. این سر اژدها در بستر رودخانه‌ای در هلند پیدا شد و تاریخ آن به سده پنجم میلادی، سیزده سال پیش از دوران وایکینگ‌ها باز می‌گردد و ممکن است متعلق به یکی از کشتی‌های جنگی ساکسون‌ها باشد که در حمله‌ای غرق شده است. ساکسون‌ها کشتی‌های بادبانی را پیش از وایکینگ‌ها نیز می‌شناختند اما این کشتی‌ها چندان پیشرفته نبودند. کشتی‌های وایکینگ‌ها سریع و انعطاف پذیر بودند و می‌توانستند به آسانی در آبراه‌ها و خلیج‌های تنگ حرکت کنند.

سنجاق گربه مانند

یکی از وایکینگ‌های سوئدی ردای خود را با این سنجاق نگه می‌داشت که از نقره زرانود درست شده است. اجزای آن با میناکاری برجسته شده‌اند. این شیوه تزئین با سرهای کوچک گربه‌مانند، به سبک نور مشهور است.

سرزمین‌های وایکینگ‌ها

مناطق تیره در این نقشه، نشانگر سرزمین‌ها و سکونت‌گاه‌های وایکینگ‌هاست. وایکینگ‌ها از اواخر سده هشتم به حمله، تجارت و اکتشافات در دوردست‌ها پرداختند. آنها در سال ۸۷۰ میلادی ایسلند را کشف کردند و به سوی غرب پیش رفتند و در سال ۹۸۵ به گرینلند رسیدند. احتمالاً لایف خوش اقبال، نخستین اروپایی بود که بر خاک آمریکا گام نهاد. تصویری که او در سال ۱۱۰۰ میلادی به نیوفاندلند در کانادا رسید. وایکینگ‌ها وارد دریای بالتیک شدند و با درنوردیدن رودخانه‌ها به روسیه راه یافتند. آنان از راه زمینی تا کنستانتینوپول (استانبول کنونی) و بیت المقدس رسیدند. وایکینگ‌ها همچنین کشتی‌های خود را به سمت کرانه‌های غربی اروپا و داخل مدیترانه پیش راندند. آنها به برکت کشتی‌های تندرو و مهارت خویش در دریانوردی می‌توانستند ناگهان به مردم حمله برند.

تبر فرمانده

این تبر بزرگ آهنین در شهر مامن در دانمارک یافت شده است که با سیم‌های نقره‌ای آراسته شده، این سوی تبر چهره فردی مشهور و پرنده‌ای خیالی به چشم می‌خورد که دور بال‌های خود پیچیده و انتهای آن به شاخه‌های گیاه تبدیل می‌شود. تبر مامن زیباتر از آن بود که در نبردها از آن استفاده شود و احتمالاً یکی از فرماندهان برای نشان دادن قدرت خود، آن را حمل می‌کرده است.

سیم‌های نقره‌ای به شکل شاخه‌های گیاه

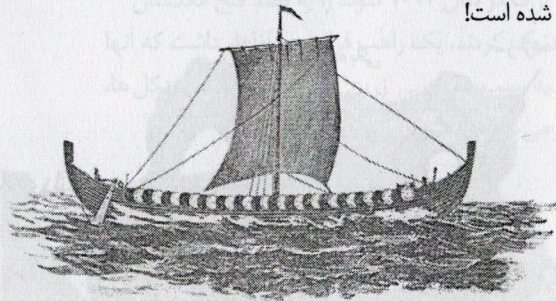
نقش یک پرنده بزرگ

سلاطین دریا

وایکینگ‌ها دریانوردانی کارآمد بودند. آنها سوار بر کشتی‌های چوبی، دریا‌های خروشان و صخره‌ها و کوه‌های یخ را پشت سر می‌گذاشتند. وایکینگ‌ها در دریا‌های آزاد از بادبان‌های بزرگ و چهارگوش کشتی استفاده می‌کردند و با کمک ستارگان و خورشید جهت‌یابی می‌نمودند. دانش آنها در خصوص شکل امواج، باد، ماهی‌ها و پرندگان دریایی نیز در یافتن مسیر بسیار مؤثر بود، اما هر زمانی که به نزدیکی خشکی رسیدند. برای حرکت در آب‌های ساحلی، بادبان‌ها را پایین می‌کشیدند و با پارو کشتی را هدایت می‌کردند. چوب به سرعت می‌پوسد، از این رو از اغلب کشتی‌های آنها، بقایای اندکی برجای مانده است. اما خوشبختانه، به خاطر سنت وایکینگ‌ها مینی بر دفن ثروتمندان در کشتی‌هایشان، تعداد انگشت شماری از ناوهای آنها باقی مانده است. کشتی‌های اوسبرگ و گاکستاد در نروژ، جزو بهترین نمونه‌های باقیمانده هستند. این کشتی‌ها، باریک، عالی و سبک اما به طرز شگفت‌آوری محکم هستند.

کشتی گاکستاد از نمای روبرو

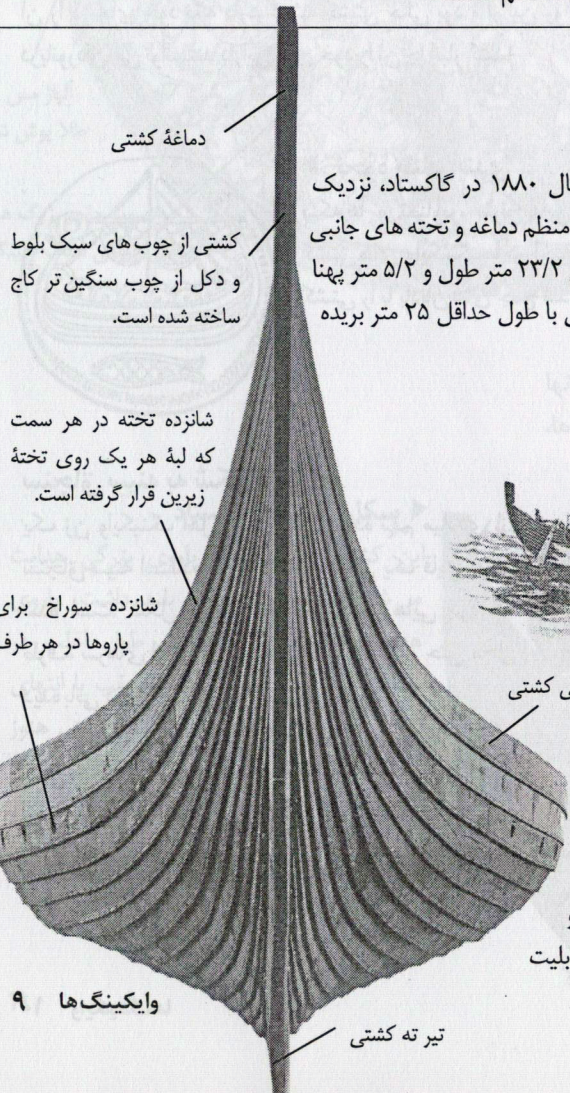
یکی از بزرگ‌ترین کشتی‌های وایکینگ‌ها در سال ۱۸۸۰ در گاکستاد، نزدیک خلیج کوچک اوسلو در نروژ یافت شد. خطوط بسیار منظم دماغه و تخته‌های جانبی نشان دهنده مهارت کشتی‌سازان است. این کشتی ۲۳/۲ متر طول و ۵/۲ متر پهنا دارد. تیر ته کشتی از چوب بلوط است که از درختی با طول حداقل ۲۵ متر بریده شده است!

لبه بالایی کشتی

حرکت به سوی شهرهای بادخیز

کشتی گاکستاد در هر سو ۳۲ سپر داشت که به ترتیب به رنگ‌های زرد و سیاه بودند. نمونه کاملی از این کشتی در سال ۱۸۹۳ با گذر از اقیانوس اطلس راهی نیوفاندلند و سپس شیکاگو شد و نشان داد که کشتی اصلی تا چه اندازه قابلیت دریانوردی داشته است.

دماغه کشتی

کشتی از چوب‌های سبک بلوط و دکل از چوب سنگین تر کاج ساخته شده است.

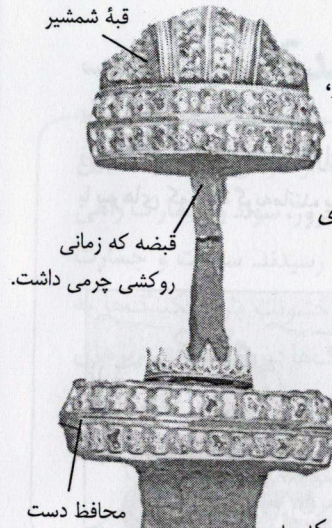
شانزده تخته در هر سمت که لبه هر یک روی تخته زیرین قرار گرفته است.

شانزده سوراخ برای پاروها در هر طرف

تیر ته کشتی

شمشیر درخشان

شمشیرهای قوی و محکم، مطلوب‌ترین سلاح وایکینگ‌ها بودند. صاحب این شمشیر، که در نروژ ساخته و آراسته شده احتمالاً در نبردی در ایرلند کشته شده است؛ زیرا این شمشیر در گور مردی در دوبلین یافت شد. این شمشیر به طرز زیبایی آراسته شده است. قبضه و محافظ آن از مس ساخته شده است و آن را با ورقه‌های طلا و سیم‌های پیچیده نقره و مس تزیین کرده‌اند.

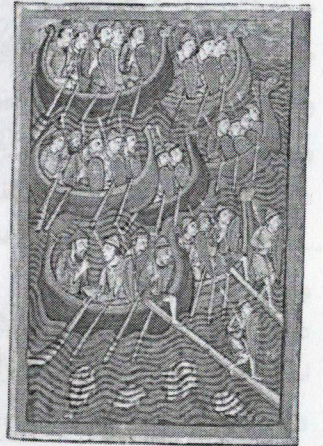
قبه شمشیر

قبضه که زمانی روکشی چرمی داشت.

محافظ دست

از راه رسیدن وایکینگ‌ها

ایوار بی‌استخوان در سال ۸۶۹ میلادی همراه با ارتش خود به انگلستان حمله کرد. این نسخه خطی انگلیسی (مربوط به ۳۰۰ سال بعد) کشتی‌های جنگی ایوار را نشان می‌دهد که به ساحل رسیده‌اند. نخستین مهاجمان از روی پل‌های چوبی از کشتی پیاده شدند. ایوار و افرادش این کشور را مورد هجوم و غارت قرار دادند و شاه ادموند را به قتل رساندند.

حلقه نقره‌ای برای زنجیر

کلاه خود با تاج و منقار پرنده

وایکینگ اسرار آمیز

وایکینگ کیست؟ یک خدا؟ قهرمانی افسانه‌ای؟ یا یک جنگجو؟ تصاویر واقعی از وایکینگ‌ها بسیار کمیاب هستند. آنها هیچ کتابی از خود برجای نگذاشته و اکثر انسان‌ها و جانوران موجود در هنر آنان خیالی هستند یا تشخیص آنها بسیار دشوار است. این سر کوچک نقره‌ای که در آسکا واقع در سوئد یافت شد، آویز گردنبد بود و احتمالاً برای ترساندن دشمنان یا خوش‌یمن بودن از آن استفاده می‌کردند.

سبیل

دهان

تیغه آهنی که اکنون زنگ زده است.